

2025-03-11

§ 11 2025.015 VON

Återrapportering av nattfastemätning

Ärendebeskrivning

Den 21 juni 2022, § 51, fick vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag av vård- och omsorgsnämnden att i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer säkerställa att nattfastan på särskilt boende inte överstiger elva timmar.

Beredning

Vård- och omsorgsförvaltningen har i skrivelse den 3 mars 2025 lämnat följande yttrande:

Uppdraget att minska nattfastan så att den inte överstiger elva timmar har fortlöpt efter att beslutet togs i vård- och omsorgsnämnden den 21 juni 2022.

Varje enhetschef hade fått i uppdrag att kontinuerligt arbeta med att minska nattfastan på sina enheter föregående år. Kostenhetens uppdrag har varit att genomföra och sammanställa mätningarna samt informera enhetscheferna och avdelningschef om resultaten.

Föregående års mätningar gjordes under tre dygn ute på avdelningarna på de olika äldreboendena i kommunen. Resultaten visar att nattfastan på äldreboendeavdelningarna i kommunen ökat från mars 2024 från 12,8 till 13,1 timmar i november 2024. Resultaten visar även att medeltiden för nattfastan varierar mellan äldreboendena från 11,7 timmar till 14,6 timmar.

De äldreboenden som låg under elva timmar avseende faktisk nattfasta samt erbjuden nattfasta var Brunnen, Kaptenen och Ängabogården. Resterande äldreboenden låg från 13 timmar och uppåt.

Rapporten visar även att de äldreboenden som serverade måltider oftare under hela dygnet var de äldreboenden med den lägsta nattfastan. Mätningen visar att 88 procent av brukarna åt 4–10 måltider per dygn med ett snitt på 5,4 måltider.

De åtgärder som skulle vidtagits föregående år för att minska på nattfastan var bland annat:

- Säkerställa att nattpersonal erbjuder alla brukare som är vakna eller vaknar nattetid ett mindre mål i form av smörgås, nyponsoppa, mjölk. Detta har erbjudits på samtliga avdelningar.
- Bjuda in kostenheten på avdelningarnas arbetsplatsmöten för att informera hur avdelningen kan arbeta vidare med att nå målet med elva timmars nattfasta. Detta har inte kunnat genomföras under 2024.
- Tätare mätningar och uppföljningar med start, november 2024. Detta har verkställts med denna rapport.

2025-03-11

Som ett led i att säkerställa att nattfastan minskar under 2025 har avdelningen tillsammans med kostekonomen kommit överens om nedan framtida åtgärder:

- Bokat in två utbildningsdagar, en till våren och på hösten, tillsammans med kostekonom, enhetschef och samtliga kostombud inom särskilt boende.
- Utsett en ansvarig enhetschef som sammankallar och ansvarar över processerna kring utbildningar och mätningar tillsammans med kostekonom.
- Avdelningschef har bokat in kostekonom på ledningsmöte med start från och med 2025-02-27 med syfte att lägga en tydlig struktur och plan för hur vi ska arbeta vidare med att minska nattfastan på äldreboendena. Dessa inbjudningar kommer ske kontinuerligt under året.
- Det har framkommit att en hel del medarbetare fyllt i mätningarna fel på flera boenden gällande erbjuden och faktisk nattfasta i de fall brukaren haft tillgång till mat i sin lägenhet. Därav har verksamheterna lagt fram ett förslag till kostekonomen om att förenkla mallarna och tydliggöra dessa ännu mer för att minimera riskerna med att fel uppgifter fylls i.
- Avdelningen har lagt fram önskemål om att kostenheten tydligare kommunicerar ut information inför mätningar samt upprättar ett dokument eller bildspel som enhetschefer kan använda sig av och på så sätt visa för medarbetarna hur mätningarna ska fyllas i korrekt.
- Önskan har lagts fram att förenkla mätningarna och utföra fler mätningar under året. Detta kommer avdelningen titta på gemensamt med kostekonomen.
- De äldreboenden som lyckats hålla sig under elva timmars nattfasta kommer redogöra för hela avdelningen om deras arbetssätt och på så vis ska resterande äldreboenden kunna ta del av och införliva samma eller liknande arbetssätt.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden

1. Återrapporteringen godkänns.
2. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att säkerställa att nattfastan, i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer, ej överstiger elva timmar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Återrapportering av nattfastemätning
- Nattfasta och måltidsregistrering, november 2024